

UVOD U GRAMATIKU ZA DECU

SADAŠNJA VREMENA

**PRESENT SIMPLE &
PRESENT CONTINUOUS**

Upotreba
Razlike
Vežbanja

Sadržaj

Uvod	02
Present Simple	03
Present Continuous	05
Razlike	06
Vežbanja	10

Uvod

Present Simple - prosto sadašnje vreme i
Present Continuous - trajno sadašnje
 vreme su 2 od ukupno 3 sadašnja vremena
 koja se koriste u engleskom jeziku. U
 srpskom postoji samo 1 sadašnje vreme i
 zato upotreba više sadašnjih vremena u
 engleskom često zbunjuje.
 Važno je da shvatimo da se u oba slučaja
 radnje dešavaju **u sadašnjosti**. Koje su
 razlike?

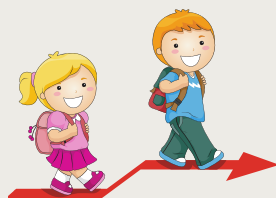
I

Present Simple označava radnju koja se
ponavlja u vremenskim razmacima, pa se
 dešava i u sadašnjosti.

Present Continuous označava radnju koja
 se dešava **sada, baš u ovom trenutku**.

U oba ova vremena imamo 3 vrste rečenica:

1. Izjavne - **Pozitivne rečenice**
2. Negacije - **Negativne rečenice**
3. Upitne rečenice - **Pitanja**.

**Every
day**

II

Present Simple je prosto vreme i u
 pozitivnim rečenicama imamo samo jednu
 reč - glagol na koji dodajemo nastavke S/ES
 za he, she, it.

Present Continuous je složeno vreme i
 sastoji se od 2 dela:

- a) am, are ili is
- b) glagola na koji dodajemo nastavak **-ING**.

Now

Present Simple

Kada koristimo ovo vreme?

Present Simple ili prosto sadašnje vreme koristimo za:

1. Opisivanje ljudi, predmeta i pojava u sadašnjosti
2. Za radnje koje se ponavljaju u određenim vremenskim razmacima, pa i u sadašnjosti
3. Za radnje koje označavaju navike, običaje, rutine
4. Za radnje koje će se desiti u budućnosti po nekom unapred utvrđenom rasporedu ili planu koji ne zavisi od nas - red vožnje, raspored putovanja...

Vremenske odrednice

Vremenske odrednice za Present Simple delimo u dve grupe:

1. Prilozi za vreme - **kada se radnja dešava.**

To su prilozi koji u sebi sadrže **EVERY** - svakog, svake, svako

Every day - svakog dana

Every morning - svakog jutra

Every evening - svako veče

Every night - svake noći

Every week - svake nedelje

Every weekend - svakog vikenda

Every month - svakog meseca

Every year - svake godine

Ovi prilozi se uvek nalaze **na kraju** ili **na početku rečenice.**

2. Prilozi za učestalost - **koliko često se radnja ponavlja**

Always - uvek

Usually - obično

Often - često

Sometimes - ponekad

From time to time - s vremena na vreme

Seldom - povremeno

Rarely - retko

Hardly ever - skoro nikada

Never - nikada u smislu da to ne radimo i razlikuje se od *Never* koje označava da apsolutno nikada nešto nije urađeno i tada koristimo drugo vreme.

Položaj ovih priloga je **iza glagola TO BE** ili **ispred glagola**.

PRESENT SIMPLE - GRAĐENJE

Objasnićemo kako se Present Simple gradi, odnosno u kom obliku se koriste glagoli da bi se označile radnje koje se ponavljaju.

Postoje tri vrste rečenica za svako vreme i pravila po kojima se one grade.

Vrste rečenica:

1. **Izjavne ili pozitivne rečenice**
2. **Odrične ili negativne rečenice**
3. **Upitne rečenice ili pitanja.**

Dva glagola: **TO BE** i **TO HAVE** imaju svoja pravila za građenje rečenica u ovom vremenu, dok svi ostali glagoli grade rečenice u Present Simple vremenu po istim pravilima.

GLAGOL TO BE - PRESENT SIMPLE

GLAGOL **TO BE** ZNAČI **BITI**

njegovi oblici u srpskom jeziku su: sam, si, je, smo, ste, su.

POZITIVNI OBLIK

I am = I'm - ja sam

You are = You're - ti si

He is = He's - on je

She is = He's- ona je

It is = It's - to je, ono je, ON je ili ONA je za predmete, pojave i životinje

We are = We're - mi smo

You are = You're - vi ste

They are = They're - oni su, one se, ona su

NEGATIVNI OBLIK

Negativni oblik gradimo dodavanjem NOT iza oblika glagola TO BE

IS + NOT = ISN'T ARE + NOT = AREN'T

Samo AM ne spajamo sa NOT, već se AM spaja sa I.

U engleskom se često dve reči spajaju i tada koristimo '-mali zarez ili apostrof koji pokazuje da su spajanjem dve reči slovo ili slova izbačeni.

I'm not - ja nisam

You aren't - ti nisi

He isn't - on nije

She isn't - ona nije

It isn't - to, ono nije, (on ili ona nije za predmete, pojave i životinje)

We aren't - mi nismo

You aren't - vi niste

They aren't - oni, one, ona nisu

UPITNI OBLIK ILI PITANJA

Gradimo zamenom mesta oblika TO BE i subjekta:

Am I - da li sam ja

Are you - da li si ti

Is he - da li je on

Is she - da li je ona

Is it - da li je to, ono (on ili ona za predmete, pojave i životinje)

Are we - da li smo mi

Are you - da li ste vi

Are they - da li su oni, one, ona

NAPOMENA:

U engleskom **ne postoji DA LI** koje se koristi za sva vremena kao u srpskom. U engleskom se DA LI gradi za svako vreme posebno i to na 2 načina:

1. Zamenom mesta TO BE i subjekta
2. Zamenom mesta pomoćnog glagola i subjekta.

GLAGOL TO HAVE

Glagol TO HAVE znači imati. Ovaj glagol koristi se na dva načina:

1. U kombinaciji sa **GOT** i tada se odrične rečenice i pitanja grade drugačije od ostalih glagola u Present Simple vremenu (slično kao glagol TO BE).
2. Samostalno bez GOT i tada se negativne rečenice i pitanja grade isto kao sa ostalim glagolima.

HAVE GOT - IMATI

POZITIVNI OBLIK

I have got = I've got - ja imam
 You have got = You've got - ti imaš
 He has got = He's got - on ima
 She has got = She's got - ona ima
 It has got = It's got - to, ono ima (on, ona ima - za predmete, pojave i životinje)
 We have got = We've got - mi imamo
 You have got = You've got - vi imate
 They have got = They've got - oni, one, ona imaju

Oblici za he, she i it razlikuju se od ostalih i to je osobina svih glagola u Present Simple vremenu.

NAPOMENA:

Oblici **HE'S, SHE'S, IT'S** imaju dva značenja:

1. Skraćenica od **HE, SHE, IT IS**
2. Skraćenica od **HE, SHE, IT HAS** u ovom slučaju iza njih sledi **GOT**

NEGATIVNI OBLIK

Negativni oblik gradimo sa NOT iza HAVE ili HAS.

HAVE + NOT = HAVEN'T HAS + NOT = HASN'T

I haven't got - ja nemam

You haven't got - ti nemaš

He hasn't got - on nema

She hasn't got - ona nema

It hasn't got - to, ono nema (on, ona nema - za predmete, pojave i životinje)

We haven't got - mi nemamo

You haven't got - vi nemate

They haven't got - oni, one, ona nemaju

PITANJA ?

1. YES/NO questions

Have I got - da li ja imam

Have you got - da li ti imaš

Has he got - da li on ima

Has she got - da li ona ima

Has it got - da li to, ono ima (da li on, ona ima za predmete, pojave i životinje)

Have we got - da li mi imamo
Have you got - da li vi imate
Have they got - da li oni, one, ona imaju

2. WH questions

Red reči u ovim pitanjima je:

**WH + AM, ARE, IS + SUBJEKAT + OSTATAK - za
glagol TO BE**

**WH (upitna reč) + HAVE/HAS + SUBJEKAT + GOT +
OSTATAK - za glagol TO HAVE**

OSTALI GLAGOLI **PRESENT SIMPLE**

Ostali glagoli u pozitivnom obliku koriste osnovni oblik glagola (infinitiv) za sva lica, **osim za he, she i it, kada se na glagol dodaje nastavak S ili ES**. Za građenje negativnih i upitnih rečenica koristimo pomoćni glagol **DO i DOES** za he, she, it.

POZITIVNI OBLIK

I talk - ja pričam
You talk - ti pričaš
He talks - on priča
She talks - ona priča
It talks - to, ono priča
We talk - mi pričamo
You talk - vi pričate
They talk - oni, one, ona pričaju

NEGATIVNI OBLIK

Negativni oblik gradimo dodavanjem NOT iza DO ili DOES (za he, she, it)

DO + NOT = DON'T DOES + NOT = DOESN'T

I don't talk - ja ne pričam
You don't talk - ti ne pričaš
He doesn't talk - on ne priča
She doesn't talk - ona ne priča
It doesn't talk - to, ono ne priča
We don't talk - mi ne pričamo
You don't talk - vi ne pričate
They don't talk - oni, one, ona ne pričaju

NAPOMENA:

DON'T i DOESN'T znače NE (RADITI NEŠTO).

PITANJA ?

1. YES/NO questions

Ova pitanja gradimo stavljanjem DO/DOES na početak pitanja. DO i DOES su oblici pomoćnog glagola za Present Simple.

Do I talk - da li ja pričam
Do you talk - da li ti pričaš
Does he talk - da li on priča
Does she talk - da li ona priča
Does it talk - da li to, ono priča
Do we talk - da li mi pričamo
Do you talk - da li vi pričate
Do they talk - da li oni, one, ona pričaju

2. WH questions

Red reči u ovim pitanjima je:

WH (upitna reč) + DO/DOES + SUBJEKAT + GLAGOL
+ OSTATAK

OBLICI GLAGOLA ZA HE, SHE, IT PRESENT SIMPLE

Kao što smo pomenuli u Present Simple vremenu dodajemo nastavak **S/ES** za **HE, SHE, IT** i to samo u pozitivnim, izjavnim rečenicama.

U negativnim rečenicama i pitanjima kada u rečenici imamo DOESN'T ili DOES, nastavak S/ES se gubi.

DODAVANJE NASTAVKA ES

Nastavak **ES** dodajemo ako se glagol završava na:

- CH - watches
- SH - washes
- SS - kisses
- X - fixes
- Z - buzzes
- O - goes, does

GLAGOLI KOJI SE ZAVRŠAVAJU NA Y

Ako se glagol završava na Y razlikujemo 2 slučaja:

1. Ako je ispred Y samoglasnik (a, e, o, u) tada na glagol dodajemo nastavak S.

Play - plays

Buy - buys

2. Ako je ispred Y suglasnik, tada Y prelazi u I i dodajemo nastavak ES.

Cry - cries

Worry - worries

NAPOMENA:

Nastavak **S/ES** u engleskom koristimo u 2 slučaja:

1. Za građenje Present Simple vremena za he, she, it
2. Za građenje množine imenica.

U oba slučaja važe ista pravila kada se dodaje S a kada ES, kao i pravila za imenice koje se završavaju na Y.

PITANJA

Objasnićemo koje vrste pitanja postoje u engleskom jeziku i kako se ona grade. Ova pravila važe za sva vremena. Menjaju se samo oblici glagola koji se koriste.

Postoje 2 osnovne grupe pitanja:

1. YES/NO QUESTIONS - DA/NE PITANJA

Ovo su pitanja koja počinju sa **DA LI**, i odgovor na njih je DA ili NE, odakle i potiče njihov naziv. Kao što smo pomenuli ne postoji bukvalni prevod za DA LI već se posebno gradi za svako vreme. Red reči u ovim pitanjima je:

TO BE + SUBJEKAT + OSTATAK - ova pitanja postoje samo u Present Simple i Past Simple vremenima

POMOĆNI GLAGOL + SUBJEKAT + GLAVNI GLAGOL + OSTATAK

2. WH QUESTIONS - PITANJA SA UPITNIM REČIMA

Ovo su pitanja koja počinju upitnim rečima i odgovori na njih su duži, ne mogu biti da ili ne.

UPITNE REČI:

WHAT - šta, koji

WHEN - kada

WHERE - gde

WHY - zašto

HOW - kako

HOW MANY - koliko (za stvari koje možemo da prebrojimo)

HOW MUCH - koliko (za količinu - stvari koje ne možemo da brojimo)

WHICH - koji

WHO - za osobe (postoje 2 vrste pitanja sa WHO)

Red reči u ovim pitanjima je:

**WH (upitna reč) + TO BE + SUBJEKAT + OSTATAK -
ova pitanja postoje samo u Present Simple i Past
Simple vremenima**

**WH (upitna reč) + POMOĆNI GLAGOL + SUBJEKAT +
GLAVNI GLAGOL + OSTATAK**

Present Continuous

Present Continuous - trajno sadašnje vreme je drugo od 3 sadašnja vremena koja se koriste u engleskom jeziku. Za razliku od Present Simple vremena, ovo je složeno vreme, što znači da se sastoji od 2 dela:

1. Pomoćnog glagola TO BE - AM, ARE, IS, koji ne prevodimo
2. Glavnog glagola na koji dodajemo nastavak -ING

NAPOMENA: Oblik glagola sa nastavkom -ING, koji se naziva Present Participle, sam po sebi ne označava radnju. Ovaj oblik ima više značenja i može da pripada različitim vrstama reči:

Ako uzmemo oblik glagola SWIMMING on može da bude:

1. Imenica - plivanje
2. Pridev - nešto što se koristi za plivanje (swimming suit - kupaći kostim)
3. Prilog - plivajući

VAŽNO:

Jedino kada ispred oblika glagola sa nastavkom ING stavimo glagol TO BE, mi dobijamo glagolsko vreme, odnosno radnju.

Jasno je da u engleskom zato postoje mnoge varijante Continuous vremena i one zavise u kom vremenu je glagol TO BE. Tako da postoje: Past Continuous, Present Perfect Continuous, Future Continuous, Past Perfect Continuous, Modal Continuous...

Naša tema je Present Continuous.

UPOTREBA

Ovo vreme koristimo za:

1. Radnje koje se dešavaju sada u isto vreme kada od njima pričamo
2. Radnje koje se dešavaju sada u nekom dužem periodu, a inače se obično ne dešavaju. Nešto što odstupa od naših rutina ili navika, a dešava se ove nedelje ili ovog meseca.
3. Radnje koje su planirane i skoro sigurno će se desiti u bliskoj budućnosti.

VREMENSKE ODREDNICE

Vremenske odrednice za Present Continuous su:

1. **Now** - sada
2. **At the moment** - u ovom trenutku
3. **This week, this month** - radnje koje inače ne obavljamo, ali ih radimo ove nedelje ili meseca
4. Rečenice na osnovu kojih je jasno da se radnja dešava sada: **Look! Listen!**

GRAĐENJE

Present Continuous je složeno vreme, kao što smo pomenuli. Glagol **TO BE** se koristi kao pomoćni glagol i NE PREVODI SE, a **na glavni glagol dodajemo nastavak -ING.**

POZITIVNI OBLIK

I am talking = I'm talking - ja pričam (sada)
You are talking = You're talking - ti pričaš (sada)
He is talking = He's talking - on priča (sada)
She is talking = She's talking - ona priča (sada)
It is talking = It's talking - to, ono priča (sada)
We are talking = We're talking - mi pričamo (sada)
You are talking = You're talking - vi pričate (sada)
They are talking = They're talking - oni pričaju (sada)

NEGATIVNI OBLIK

I'm not talking - je ne pričam (sada)
You aren't talking - ti ne pričaš (sada)
He isn't talking - on ne priča (sada)
She isn't talking - ona ne priča (sada)
It isn't talking - to, ono ne priča (sada)
We aren't talking - mi ne pričamo (sada)
You aren't talking - vi ne pričate (sada)
They aren't talking - oni ne pričaju (sada)

PITANJA

1. **YES/NO questions**

Am I talking - da li ja pričam (sada)
Are you talking - da li ti pričaš (sada)
Is he talking - da li on priča (sada)
Is she talking - da li ona priča (sada)
Is it talking - da li to, ono priča (sada)
Are we talking - da li mi pričamo (sada)
Are you talking - da li vi pričate (sada)
Are they talking - da li oni pričaju (sada)

2. **WH questions**

Red reči u ovim pitanjima je:

**WH (upitna reč) + AM/ARE/IS + SUBJEKAT +
GLAGOL SA NASTAVKOM ING + OSTATAK**

PRAVILA PISANJA

Postoji nekoliko pravila kada dolazi do promena na glagolu kada dodajemo nastavak -ING. U većini slučajeva nastavak dodajemo bez ikakvih promena, a izuzeci su:

1. Ako se glagol završava na **E**, to **E se gubi** kada dodajemo nastavak **-ING**

Make - making

Take - taking

Izuzeci su glagoli koji se završavaju na EE: see-seeing, agree-agreeing.

2. Kod glagola koji se završavaju **na suglasnik** ispred koga je **kratki samoglasnik**, suglasnik se **duplira** ispred nastavka -ING.

Run - running

Cut - cutting

Hit - hitting

Get - getting

Shop - shopping

Hop - hopping

Begin - beginning

Travel - travelling

3. Ako se glagol završava na **IE**, ovo **IE prelazi u Y** kada dodamo nastavak **ING**.

Lie - lying

Die - dying

PRESENT SIMPLE	PRESENT CONTINUOUS
Kada? Sve sa EVERY Always, usually, often, sometimes, from time to time, seldom, rarely, hardly ever, never* TO BE AM, ARE, IS AM I, ARE YOU WE THEY, IS HE SHE IT I'M NOT, AM I, ARE YOU WE THEY, IS HE SHE IT OSTALI GLAGOLI Nastavak S/ES za HE, SHE, IT DON'T/DOESN'T za NEGATIVNE REČENICE DO/DOES za PITANJA	Kada? NOW AT THE MOMENT THIS WEEK, MONTH LOOK! LISTEN! AM, ARE, IS + GLAGOL+ING I'M NOT, YOU WE THEY AREN'T, HE SHE IT ISN'T + GLAGOL + ING AM I, ARE YOU WE THEY, IS HE SHE IT + GLAGOL + ING